

Süreyya Hidayet Serter (1885- 1945)

İstanbul'da doğmuştur. Tophane muhasebecisi Ahmet Hidayet Bey'in oğludur. İlk ve orta eğitimini, Beşiktaş Askeri Rüştiyesi'nde, liseyi de Kuleli Askeri İdadisi'nde tamamladıktan sonra, Yüzbaşı rütbesiyle Askeri Tıbbiye'den diploma almıştır. Bir sene Gülhane Hastanesi'nde stajını müteakip Asistan ve Başasistan sıfatı ile kimya ve dâhiliye ihtisasını yapmıştır. Gülhane'den ayrıldıktan sonra Midilli Gümrük Kimyagerliği'ne gönderilmiş, 1910' da Kuleli Hastanesi Kimyageri, bir müddet sonra Gülhane'ye Öğretim Üyesi olmuştur.

Milli Mücadele'de İstanbul Sarayı'nda kurulan teşkilata katılmıştır.

Prof. Dr. Süreyya Hidayet Serter, Gülhane Hastanesi'nde öğretim üyeliği yaparken Albaylığa kadar terfi etmiş, Gülhane'nin Başhekimliği'nde bulunmuştur. 1938 yılında Birinci Ordu Sıhhiye Müfettişliği'ne tayin edilmiştir. 1939 yılında Tuğgeneral olmuştur. 1941'de Genelkurmay Başkanlığı Sıhhiye Müfettişliği'ne tayini ile Tümgeneral olmuştur. 1943 yılında yaş haddi dolayısıyla emekliye ayrılmıştır. 1944'te Alman Hastanesi Direktörlüğü görevine getirilmiş ise de, bir sene sonra 1945 yılında vefat etmiştir.

Prof. Dr. Süreyya Hidayet Serter, Birinci Dünya Savaşı'nda ordunun ihtiyacı olan hidrofil pamuğunu, bütün yokluklara rağmen ilk defa yapmış ve harp madalyası ile ödüllendirilmiştir.

Prof. Dr. Süreyya Hidayet Serter, Cemal Kutay'a verdiği röportajında; hastalığın teşhis safhasından sonra Atatürk'le öteki hekimlerin dışında ve tek başına yaptığı bir konuşmayı şöyle anlatmaktadır:

Ben ilk konsültasyonda bulunmamıştım. İkinci konsültasyon için davet aldığım gün, bildirilen saatte Dolmabahçe Sarayı'nda idim. Diğer meslektaşlarımdan hiçbirisi henüz gelmemişti. Daha sonra anladım ki, bana verilen randevu saati diğer meslektaşlarımdan iki saat evvel imiş. Kendisi rahatsızlığına rağmen itina ile giyinmiş idi. Zaten çok kritik durumların haricinde kendisini daima zarafetle giyinmiş, tıraşlı, misafirleri kimler olursa olsun nazik ve kibar ev sahibi hüviyetinde görmeye alışmış idik. Bana yer gösterdi ve birkaç afakî cümleden sonra şu suali sordu: "Sizden bir asker hekim ciddiyeti ile öğrenmek isterim: Sirozun başlangıçta teşhisi halinde tedavisi garanti edilebilir mi?" Sual umumi idi. Bildiklerimi arz ettim. Dikkatle dinlerken arada aydınlatıcı sualler soruyorlardı. Hastalığın tedavi sisteminde hiçbir laubaliliğe ve ihmale dayanıklı olmadığını huzurunda açıkça ifade etmemeden memnun olmuştu zannediyorum ki, dudaklarında o harikulade, izah ve ifadesi imkansız tebessümüyle teşekkür etti. Üzgün, tasalı ve hatta ümitsiz eda ile: "bu sohbetimiz aramızda kalsa memnun olurum." dedi. Bugün hayatta değildir ve hafızamızın mübarek emanetidir. Zannediyorum ki, eğer ciddi olarak arzu etse ve karar verse idi, hastalığın seyrini muayyen bir noktada tutmak pekala mümkündü. Bu karar da, ancak ve yalnız kendisinden gelebilirdi.

Eren AKÇİÇEK

KAYNAKÇA

ERDEN, Fethi, **Türk Hekimleri Biyografisi**, İstanbul 1948.

"Genelkurmay Başkanlığı Sıhhiye Müfettişliğinden Emekli Sayın Tümgeneral (Süreyya Hidayet Serter) in Hal Tercümesi", **Askeri Sıhhiye Mecmuası**, 73. Sene, Sayı 42, 2nci Kanun 1944.

KUTAY, Cemal, **Sohbetler**, S 12, Kasım 1969.

ÖZATA, Metin, **Atatürk ve Hekimler**, Demkar Yayınevi, İstanbul 2015.

UZMAN, Mazhar Osman, "Süreyya Hidayet Serter", **İstanbul Seririyatı**, Yıl 27, No 10, Ekim 1945.

21/11/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/sureyya-hidayet-serter-1885-1945/?pdf=3362> adresinden erişilmiştir